

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F R A M K R I S T M E N N F R A M •

66 ÅRGANG

---

12. AUGUST 1954

A V I N N H O L D E T : NR.
OPPTAGELSESDOGMET - DE TYSKE LUTHERANERE - MAR- 29
TYRKIRKEN I VIET-NAM - DE SEKS STORE - GUDS
EKSISTENS - PAVEN OG TELEVISJONEN - BLIKK PÅ 30
TIDEN - TIL ETTERTANKE - RIKHOLDIG UTENLANDSNYTT
NESTE NUMMER KOMMER 26. AUGUST 1954

VÅRE KIRKER Gudstjenester på søn- og helligdager

OSLO

St. Olavs kirke, Akersv. 1.
Sokneprestkontoret, tlf. 41 41 61.
(Prestegrd. og Biskopen 42 52 87.)
Kl. 7: Stille messe.
Kl. 8.30: Fromesse m. preken.
Kl. 9.45: Low Mass. English Sermon.
Kl. 11: Høymesse m. preken.

St. Hallvards kirke, Urtegt. 29.
Soknepresten, tlf. 68 08 68.
Kl. 8: Fromesse.
Kl. 10.30: Høymesse m. preken.
Kl. 19: Aftenmesse.

St. Dominikus kirke, Neuberggt. 15.
Dominikanerne, tlf. 44 23 24.
Kl. 8.15: Fromesse.
Kl. 9.30: Stille messe m. fransk preken.
Kl. 10.30: Høymesse m. preken.

Grefsen kapell, Gladsveg 23.
Prestegården, tlf. 38 02 87.
Kl. 9.30: Høymesse.

Vår Frue Villas kapell,
Ullernchaussen 52, Smedst (Montebello).
Prestegården, tlf. 55 81 21.
Kl. 8.30: Høymesse.

Lunden kapell, Trondheimsv. 309.
Tlf. 37 78 68.
Kl. 8.15: Høymesse.

ARENDAL:

St. Fransiskus kirke, Tyholmen.
Soknepresten, tlf. 2209.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

BERGEN:

St. Paul kirke, Christiesgt. 16.
Soknepresten, tlf. 15 410.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

DRAMMEN:

St. Laurentius kirke, Cappelensgt. 1.
Soknepresten, tlf. 2019.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

FREDRIKSTAD:

St. Birgitta kirke.
Soknepresten, tlf. 1438.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 20: Aftenmesse.

HALDEN:

St. Peter kirke, Kr. V.s pl. 1.
Soknepresten, tlf. 1168.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

HAMAR:

St. Torfinn kirke, Torggt. 113.
Soknepresten, tlf. 1751.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 11: Høymesse.

HAUGESUND:

St. Josef kirke, Haraldsgt. 21.
Soknepresten, tlf. 3195.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11: Høymesse.

HØNEFOSS:

St. Theresia kirke, Vesterntangen.
Soknepresten, tlf. 266.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

KRISTIANSAND S.:

St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3.
Soknepresten, tlf. 4225.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

LILLESTRØM:

St. Magnus kapell, Halvdansgt. 6.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11.15: Høymesse.

PORSGRUNN:

Vor Frue kirke, Sverresgt.
Soknepresten, tlf. 50793.
Kl. 7.45: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

STABEKK:

Jesu Hjerter kapell, Nyv. 17.
Soknepresten, tlf. 537735.
Kl. 9.05: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

STAVANGER:

St. Svithun kirke, Dronningsgt. 8.
Soknepresten, tlf. 25534.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

SYLLING:

St. Hallvard kapell.
Presteboligen, tlf. 9028.
Kl. 9.30: Høymesse.

TØNSBERG:

St. Olavs kapell, Sandefjordgt. 1.
Soknepresten, tlf. 12238.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

Liturgisk kalender:

SØNDAG 15. AUGUST (10. s. etter Pinse): Marias opptagelse til himmelen. Ep. Sirak 24, 11—20. Ev. Luk. 10, 38—42. Mandag: Joakim, Jomfruens far, bekj. Tirsdag: Hyacint, bekj. Onsdag: I oktaven for Marias opptagelse. Torsdag: Johanns Eudes, bekj. Fredag: Bernhard, abbed, bekj., kirkelærer. Lørdag: Johanna Fransiska de Chantal, enke.

SØNDAG 22. AUGUST (11. s. etter Pinse): Marias rene hjerte. Ep. Sirak 24, 23—31. Ev. 19, 25—27. Mandag: Filip Benitius, bekj. Tirsdag: Bartolomeus, apostel. — Foreskrevet bønn i anl. av årsdagen for Hs. Høyærverdighets bispevigsel. Onsdag: Ludvig, konge, bekj. Torsdag: Zephyrin, pave, mart. Fredag: Josef Calasantius, bekj. Lørdag: Augustin, bisk., bekj., kirkelærer.

SØNDAG 29. AUGUST: 12. sønd. etter Pinse. Ep. II. Kor. 3, 4—9. Ev. Luk. 10, 23—37.

ST. OLAV

Redaksjon, ekspedisjon og forlag: Akersv. 5, Oslo. Telefon 42 37 43. Kl. 9—16. Mandag, lørdag: Kl. 9—13.
Abonnementspris: Kr. 15.00 pr. år; for utlandet + porto kr. 2.40. Girokonto nr. 15986.
Abonnement tegnes i ekspedisjonen og på ethvert postkontor.
Annonser må være innsendt innen onsdag aften uken før utgivelsesdatoen (angitt på 1. omslagside).

I VÅR FRUE KIRKE I PORSGRUNN

(eneste Maria-kirke i det sydlige Norge)
er gudstjenestene i sommermånedene følgende:
Søndager kl. 7.45: Stille messe.
Kl. 10.30: Høymesse m. preken.
Hverdager:
Mandag og fredag kl. 7.45, onsdag kl. 9.30: Stille messe.
Lørdag kl. 19: Maria-andakt.

HUSK kontingenten!

KONTORMASKINER

ALF G. JOHNSEN A/S

Kirkegt. 15 - Oslo

ERLING MOE

god-fisk

Et virkelig kvalitetsprodukt

FELLESSLAKTERIET
FOS A/S

FYRINGSOLJE
brukes av

Bispegården
St. Josephs Institutt
Vor Frue Hosp. Nerveavd.
St. Dominikus kirke. } Oslo
St. Elisabethsøstrenes
Pleiehjem
Sta. Katarinahjemmet.
St. Pauls Kirke }
Moderhuset } Bergen
Florida Sykehus }
Øyenklinikken }
St. Josephs Hospital, Drammen
St. Torfinns Klinik, Hamar
St. Fransiskus Hosp., Hønefoss.

Ved bestilling av olje: Oslo 68 34 66
Service: Oslo 56 35 92

Opptagelsesdogmet

En Maria-fest kan gi anledning til mange refleksjoner. Kirken vil med sin forkynnelse av Guds Mors opptagelse i Himmelen meddele de kristne en viktig og avgjørende sannhet om henne, men derved også om oss, vårt liv med Gud, vår situasjon og våre rike muligheter. Da den gamle tro på Marias legemlige herliggjøring omsider for fire år siden ble dogmatisk fastlagt, var det ikke bare Kirkens hensikt å fremlegge og garantere en historisk kjensgjerning. Det kan være nyttig å sitte inne med historisk viten om at Napoleon ble slått ved Waterloo eller at Edison oppfant glødelampen, men din og min daglige tilværelse blir ikke meget annerledes om vi vet dette eller ikke. Troens sannheter kan være knyttet til historiske begivenheter — såsom at Jesus Kristus sto opp fra de døde — men de er dog først og fremst religiøse verdier, som på gjennomgripende måte endrer vårt dagligliv, vårt livssyn, vårt verdensbillede.

Når det forholder sig på denne måten, blir det en dypt alvorlig sak når man utenfor Den katolske kirke avviser læren om Marias opptagelse i himmelen. Det er ikke et historisk spørsmål som man alene nekter å

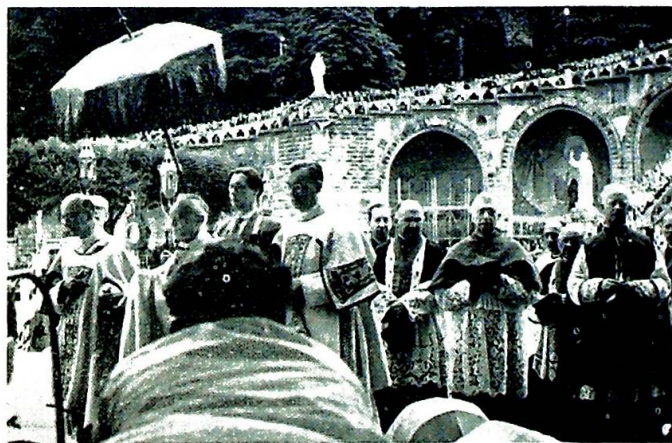
interesse seg for, men en sannhet som har sin plass i den samlede åpenbaring og er intimt knyttet til det Kirken for øvrig lærer oss. Dersom man skjærer igjennom alle mistydninger av den katolske forkynnelse og betrakter de mer saklig begrunnede protester, vil man finne at striden til syvende og sist ikke dreier seg om Maria. Hun er bare anledningen; og motstanden mot den katolske kjærlighet til henne er simpelthen et symptom. Den viser utover seg selv og angår *fundamentale kristne trossannheter*. Dette være sagt som en konstatering og ikke som en polemisk bemerkning.

Hvis læren om Marias uplettede unnfangelse forekommer en ikke-katolikk overflødig eller i verste fall ukristelig, beror det på at han ikke godtar den katolske forståelse av synden, forløsningen og nåden. Hvis han gjorde det, ville han forstå at Gud måtte verne den kvinne han valgte som sin mor mot enhver følge av menneskehetens katastrofale svikt i tidens morgen. Han ville enn videre se at Maria skulle være noe annet og mer enn det fysiske redskap som var nødvendig i den stund Gud ble menneske. Hun måtte være åndelig fri og ren til å møte Guds kall med sitt personlige ja.

Guds Mor kaller vi henne — en tittel som kunne forstås poetisk, men som i katolsk oppfatning dekker over en realitet. Den berømmelige strid ved kirkemøtet i Efesus om *Theotokos* (Guds Mor) var mer enn en uenighet om ord. Da Kirken fastslo at Maria er Guds Mor, uttrykte den sin faste tro på at det barn hun fødte, var Gud og menneske. Vranglærerne vendte seg imot denne benevnelsen fordi de var tvilende og uklare i sine begreper om menneskevordelsen. Og således kan vi føre linjene tilbake også med utgangspunkt i dogmet om den hellige Jomfrus opptagelse i himmelen. At man nekter dette privilegium skal nok til syvende og sist ha sin årsak i at man ikke går inn for den katolske lære om syndefallet og dets konsekvenser, Kristi forløsningsverk og dets rike følger for menneskeheten, det nye liv i Gud, sjelens evige tilværelse, samt legemets forløsning og oppstandelse. Man kan jo ikke interessere seg for Marias legemlige opptagelse i det himmelske liv med mindre man er fast i sin tro på hva kjødets oppstandelse virkelig betyr.

Dersom Kirken lot seg lede av opportunisme, ville den tie i stedet for å tale fritt ut om de spørsmål som kan gjøre det besværlig å få gjenopprettet den kristne enhet. Men Kirken ledes, her som ellers, av Gud Helligånd og kan ikke la verdens stemme forstyrre dens tale.

Gunnar Martin Nielsen.

Den norsk-danske pilgrimsferden til Lourdes som fant sted i dagene 4.—18. juli, ble i alle deler en rik opplevelse for de 230 deltagerne, hvorav ca. 70 fra Norge. Alle vi møtte ved hjemkomsten strålte av begeistring og var lederne dypt takknemlig for turen. Her bringer vi et bilde fra Sakramentsprosesjonen, der biskop Mangers velsigner de syke med Det allerhelligste. Helt t.v. ses sogneprest G. Gorissen, Bergen, og helt t.h. biskop Suhr, K.havn, og nærmest ham kardinal Achille Liénart, Lille. Øverst i bakgrunnen et utsnitt av pilgrimsskarene med tente fakler.

De tyske lutheranere

Deres plass i Tyskland og det europeiske fellesskap

I Pinsen var tyske lutheranere samlet til en kirkes dag i Leipzig. Vi bringer «The Tablet»s kommentar.

Den materielle virkelighet synes å være blitt noe forstyrret i Sovjet-sonen i Tyskland så lenge den protestantiske *Kirchentag* varte, og som i år ble holdt i Leipzig. I likhet med den russiske sektor av Berlin holdes denne by i en slags beredskap, som et utstillingsvindu mot vest på grunn av de årlige Leipziger-messer. Og de tyske protestanters kirkedag som satte sitt preg på byen med tusenvis av flagg med et blått kors på hvit bunn og et stort hvitt kors reist i byens sentrum, tjente også som en demonstrasjon av hva det russerbårne kommunistiske styre i Øst-Tyskland ønsker å overbevise omverdenen om. Noen hundre tusen menn og kvinner, hvoriblant et stort antall ungdommer, sto tause og lyttet til predikere som gjennom høytalere lød til alle som hadde samlet seg på gatene i byens sentrum, hvor all trafikk var stoppet. Senere ba de sammen. Det digre bildet av «president» Pieck som var hengt opp på byens rådhus, syntes noe malplasert i denne atmosfære.

Kirkedagen ble et imponerende bevis på styrken i tysk protestantisme slik den frister tilværelsen bak jernteppet i kristne foreldre, i kristen ungdom og karitative organisasjoner. En ny bekjennelseskirke har åpenbart tatt form. De tilreisende gjester kunne selv sagt ikke unnlate å legge merke til uttrykkene av lidelser i manges ansikter, og i samtaler med tyskere i østsonen fikk de høre om den østtyske befolkningens urokkelige tillit til styrken i den vestlige verden. Vestens moralske prestisje, især Den tyske forbundsrepublikks, var overveldende, og det ble ikke lagt skjul på frykt for at Vesten ville la seg overtale til å anerkjenne det kommunistiske styre.

Den evangeliske biskopen i Berlin, dr. *Otto Dibelius*, hadde kort tid i forveien overfor sin egen Landsynode slått fast at den såkalte «nye kurs» kommunistene hadde valgt å følge i forholdet til Den evangeliske kirke, basert på avtalen av den 10. juni 1953, ikke var blitt holdt; at krigen, selv om noen av de verste overgrep var stanset, likevel ble ført videre mot kristen innflytelse i skole, kirke og hjem. Og han fortsatte med å gi uttrykk for «vår lojalitet overfor en Stat som offisielt bekjenner seg til en ideologi som ikke kan forenes med kristen tro». Denne påminnelse om lydighet og lojalitet overfor statsautoriteten ble gjentatt i Leipzig. Den må ha lydt underlig i ørene på dem som husket opprøret i Øst-Tyskland den 17. juni.

Men ser vi litt lenger tilbake enn til juni i fjor, finner vi at intet er fastere forankret i luthersk tradisjon enn denne respekt for den statlige autoritet. Og det foreligger ingen grunn til å tillegge de øst-tyske kommunister noen særlig skarpsindighet, fordi de i likhet med nazistene søker å utnytte denne tradisjonelle passivitet og lojalitet til fordel for sitt styre. Det kommunistiske styre i Prøyssen — den største lutherske stat og lederlandet for tysk luther-

dom — og i en del av Tyskland hvor tysk enhet alltid har vært ensbetydende med prøyssisk ledelse, fristes til å spille et høyt spill. I sin ytterste nød i 1941 makte kommunistpartiet i Russland fram gamle russiske tradisjoner som det hadde bekjempet og maktstjålet i nærmere 24 år. Det oppfordret russerne til å tenke på seg selv ikke som kommunister men som russere, hvis fedreland og også religion ble angrepet av en fremmed makt. I sine anstrengelser for å hindre at tyskerne blir vepnede medlemmer i den anti-kommunistiske leir, er kommunistene beredt til å respektere nettopp det i tysk historie som kommunismen doktrinært er mest intolerant overfor.

Den lutherske føyelighet overfor statsmakten kan nok tiltale et kommunistisk styre. Men den er en del av et livssyn, forankret i kristendommen, som ifølge sin natur stiller seg helt avvisende og fiendtlig til den vitenskapelige humanisme som kommunistene ønsker å gjøre til en ny, antireligiøs ortodoksi. Møter som det i Leipzig, oppmuntrer tyskerne til å fortsette å være det historien har gjort dem til. Møtene betegner et nederlag for kommunismen i dens arbeid for å vinne den kommende generasjon. Slike møter er jo uten verdi for den kommunistiske propaganda om de ikke gis stor publisitet. Men på den annen side setter denne publisitet en strek over alle de anstrengelser som gjøres i kommunistiske skoler på å fremstille den kristne religion både som noe maktesløst og som en nedbrytende kraft, uverdigg opplyste mennesker i vitenskapens århundre. Den tvingende nødvendighet av stadig å holde utsiktene til enhet oppe for tyskerne, å holde levende troen på muligheten til et samlet Tyskland hvor et sterkt kommunistisk parti kan hindre Tysklands tilslutning til Atlanterhavspakten, gir forklaringen på de konfesjoner som er gitt de anti-kommunistiske ideologier.

Hva tyskerne i Sovjet-sonen trenger og arbeider for, er frihet til samkvem med befolkningen i resten av Tyskland. I intet annet kommunistisk styrt land har regjeringen våget å ta sjansen på å la befolkningen ha forbindelse med folk i ikke-kommunistiske land. Møter som det lutherske i Leipzig ville ikke ha funnet sted, om ikke vestmaktene hadde påskyndet planene om gjenreisningen av den tyske suverenitet og for å trekke Tyskland inn i Vestens forsvar.

Den lutherske innflytelse er sterkt nasjonal. Luther trådte fram i renessanse-absoluttismens glansdager, og det han tilbød: å innsette fyrstene i stedet for Den universelle kirke som overhoder for nasjonalkirker i de områder de regjerer over, var så fristende at lutherdommens livskraft alltid har vært bestemt av styrken hos den stat hvis hersker aksepterte den som sin stats religion. I dag vil Lutherdommen ha meget lettere for å gå sammen med et Tyskland som arbeider for å få tilbake sin nasjonale suverenitet enn den vil ha for å godta tanken på et forenet Europa.

Men selv om lutheraneren har følt seg sterkt knyttet til Staten, synes det ikke å foreligge noen

Hvor katolsk er Belgia?

III. Et spørsmål om vilkår

naturlig grunn til at lutheranerne ikke skulle kunne leve lykkelig i et større, blandet samfunn som det den vestlige verden nå tilbyr dem. Det er sant at tyske lutheranere finner det vanskelig å innta annenplassen, etter at de så lenge har inntatt første-plassen — til å slutte seg til et kristent, demokratisk parti hvor den katolske innflytelse er sterkest. Men ser de ut over grensene til Den tyske forbundsrepublikk, ser de et Europa utenfor Tyskland hvor den protestantiske innflytelse er begrenset. Det eneste land hvor protestantismen gjør seg gjeldende er Holland, hvor 50 % av befolkningen er katolsk. Det finnes nok av antikatolske krefter både i Frankrike og Italia i dag, men der finnes ingen lutherske, ingen hjelp å få, ingen likevekt, noe som kanskje ville ha vært tilfelle om Storbritannia og de skandinaviske land hadde vært mere villig til å slutte seg til det nye europeiske fellesskap.

Så lenge de viker tilbake for hva de kaller et «Vatikan-Europa» — mens de samtidig må søke å berge seg unna et ateistisk styre — har de tyske lutheranere ikke noe annet å gjøre enn å søke redningen i en gjenreisning av tysk suverenitet på nasjonalt grunnlag. Noen av dem har vært i Moskva for å bringe på det rene hvor stor åndelig frihet den russiske ortodokse kirke nyter; de har tenkt seg muligheten av å kunne leve fredelig sammen med og under Sovjetstyret. Så dypt forankret er den lutherske motvilje mot å gå sammen med det katolske Europa og den latinske sivilisasjon, som så meget i tysk historie har vært en protset mot. Disse følelser er dypt rotfestet, men det kan ikke være i den vestlige verdens interesse at de får overtaket, for lutheranerne hører til den europeiske tradisjon.

Luther var en stor overløper; han gikk så langt at han til og med lovpriste og ønsket velkommen til Europas hjerte tyrkerne og en aggressiv muhammedanisme, fordi tyrkerne kunne svekke den katolske keiser. Fra denne mindre sympatiske side hos Luther skriver den lutherske fiendtlighet til Europatanken seg, fordi denne tanke i så sterk grad var og er katolsk. Men dette er bare den ene side av historien. Den mest kristne av konger, nemlig den franske, allierte seg også med tyrkerne på samme tid for å kunne svekke det tysk-romerske keiserrike. Dette ble likefrem det ledende prinsipp i fransk politikk helt til det franske monarki fikk trengt keiserriket tilbake.

Hva folk gjør av politiske motiver forteller ikke alt om hva de er, hva de mener og hvor de hører hjemme. Det kan ikke være tvil om hvor den tyske lutherdom hører hjemme, eller hva Vestens politikk bør gå ut på. Den må søke å vinne de tyske lutheranere og få dem til å gå sammen med alle andre elementer som historisk er gått ulike veier til å hevde seg, med andre og videre oppfatninger av et felles samfunn, hvis medlemmer må holde sammen og arbeide sammen dersom de skal ha sjansen til å overleve.

Pastor G. M. Nielsen, som under sitt opphold ved Ungdomslederskolen på Utøya skrev åpningsartikkelen til dette nummer, vil søndag 15. aug. berøre det samme emne ved en radiogudstjeneste overført fra St. Mikael's Kirke i Kolding kl. 8.05—8.45.

Sommeren 1948 ble en oppgave i alminnelig religionskunnskap gitt 332 mannlige elever i de øverste klasser i Jesuitterordenens ni gymnasier i Syd-Belgia. Det var ingen eksamensoppgave, bare et forsøk på å bringe på det rene hvor megen religiøs kultur disse elever hadde tilegnet seg under skolegangen. Resultatene ble bare middels gode. Det ble gitt to poeng som beste karakter for hvert av ti temelig omfattende spørsmål. Den høyeste gjennomsnittskarakteren som noen klasse nådde opp til, var 12.4 poeng og den laveste 7.8. Vi nevner dette eksperiment, fordi vi gjerne ønsker å sitere det første spørsmål som lød slik: «Hva er forskjellen mellom en katolikk og en kristen?» Mange av elevene svarte at en kristen er en alvorlig, praktiserende katolikk og en katolikk en person som er registrert et eller annet sted, eller som har sluttet seg til et politisk parti, men som ikke bryr seg med å følge læresetningene i den religion han bekjenner seg til. Sondringen er mindre overraskende enn den ville ha vært i Holland for eksempel, eller i Tyskland, ettersom det i Belgia ikke finnes en så stor protestantisk minoritet at det er noen konkurranse om kristen-navnet. Men hadde man spurt disse unge belgiere om hvor katolsk deres land er, ville de sikkert ha svart med å sitere tallet på velgerne det partiet hadde fått ved siste valg som, merkelig nok, ved slutten av krigen forandret adjektivet i sitt offisielle navn fra *Catholique* til *Chrétien*, fra katolsk til kristelig. De ville kanskje også med like stor urett ha pekt på det synkende medlemstall i de katolske fagforeninger, som står sterkere i Belgia enn i noe annet land, og som til for kort tid siden hadde flere medlemmer enn de konkurrerende fagforeninger til sammen.

Den katolske sosiale bevegelses historie og organisasjon i Belgia er meget inngående beskrevet i et nyttig oversiktsverk som for kort tid siden utkom i New York*. Emnet er, betegnende nok, innviklet. For noen tid siden anmeldte en skribent i det utmerkede *Revue Nouvelle* som utgis i Tournai av Casterman, *Indicateur des Mouvements Chrétien Belges* og *Annuaire Catholique de Belgique*. Han skrev at han ble fylt både av beundring og mismot. Av beundring over det nær sagt alt omfattende nettverk av katolske legorganisasjoner som synes å imøtekomme alle tenkelige behov, og av mismot innfor oppgaven å gi et samlet overblikk. Hvordan, spør han, kan man sette *Boerenbond* som er en katolsk sammenslutning av småbrukere i de flamske provinser i forbindelse med *Maria-legionen* og samtidig ta tilbørlig hensyn til *Equipes Populaires du Mouvement Ouvrier Chrétien*? Belgia er, fortsetter han, organisasjonenes svorne land: belgieren ser, sier lite, men organiserer. Hvert behov møter han med en organisasjon. Er det ikke, spør abbé *Lemer-cier* — og det er et spørsmål som vi jo ikke kunne finne på å stile — en veritabel mani?

* *Church and Society: Catholic Social and Political Thought and Movements, 1789—1950. Edited by Joseph N. Moody, New York.*

Martyrkirken i Viet Nam

Våpenstillstandsavtalen i Genève som har gjort slutt på kamphandlingene i Viet Nam, har utlevert nærmere 1 million vietnamesiske katolikker til kommunistisk voldsherredømme. Den røde elvs delta som ligger nord for demarkasjonslinjen, er landets rikeste provins og den tettest befolkede. Den er landets ris-kammer og av den største betydning for matforsyningen og eksporthandelen. Her er da også de største katolske bispedømmer og vikariater som Haiphong, Hanoi, Bac-Ninh, Bui-Chu, Phat-Diem og Tai-Binh.

Hvilken skjebne vil nå ramme biskopene, prestene og de troende, — klostrene, kirkene, misjonsstasjonene og de kirkelige institusjoner?

Til tross for faren som truet, utviklet det religiøse liv seg overmåte gunstig i de siste år. Tallet på katekumener løp opp i ti tusener. Biskopen av Phat-Diem, mgr. *Le Huu-Ti*, som er trappistmunk, viste seg i disse vanskelige år å være den religiøse folkefører katolikkene trengte. Han advarte katolikkene mot å blande seg i partistridighetene, og han utvirket hos den kommunistiske rebellfører *Ho-Chi-Minh* en særforordning med rett for katolikkene til å forsvare seg mot røveroverfall. Men vil *Ho-Chi-Minh* når han nå med Moskvas og Pekings hjelp er blitt herre over Viet Nam's verdifulleste provins Tonkin, føle seg forpliktet av denne forordning?

Utviklingen i de katolske områder som ble besatt av hans styrker mens kamphandlingene pågikk — som kjent har krigen vart i åtte år — lover ikke godt. Her gikk man straks i gang med å praktisere de undertrykkelsesmetoder som er så vel kjent fra kommunistenes kamp mot Kirken i China. Man forsøkte også her å stable en såkalt nasjonal kirke på benene for å skape forvirring blant de troende. Biskopene er blitt isolert og prestenes bevegelsesfrihet sterkt be-

skåret; kirkelige innretninger og anstalter er blitt undertrykket, kirker og kirkelige bygninger beslaglagt eller stukket i brann. Tusener av troende er blitt myrdet. Før våpenstillstandsforhandlingene tok til, oppfordret Pave *Pius XII* de franske kardinaler til hos den franske regjering å utvirke at det ble truffet sikkerhetsforanstaltninger. Hvorvidt de franske forhandlere i Genève tok de vietnamesiske katolikkers stilling opp og søkte å utvirke visse garantier, vet vi ennå intet om.

*

Kirken har hatt fast fot i Den røde elvs delta i flere hundre år. Her fikk den sine mest uforferdede bekjennere, og under de redselsfulle forfølgelser som raste fra 1663—1666, fra 1721—1723, fra 1795—1798, fra 1832—1841 og fra 1847—1864 led utallige av dem martyrdøden. Det var de to jesuittpatre *Alexander de Rhodes* og *Marques* som brakte kristendommen til Indochina. Noen årtier senere kom italienske augustinere, Pariser-misjonærer og spanske dominikanere. I 1950 fantes det i alt i Indochina 1 546 591 katolikker.

*

I årene fra 1774—1788 ble Annam som i dag utgjør provinsen mellom Tonkin i nord og Cochin China i syd, men som den gang var et eget keiserrike, herjet av en omfattende revolusjonær bevegelse. Under urolighetene flyktet prins *Nguyen-Anh* til Frankrike som han hadde hørt meget om av biskop *Pierre Pigneau* i Cochin China. Like før utbruddet av den franske revolusjon sluttet han forbund med *Ludvig XVI*. Han avstod til Frankrike halvøya Tourane med landets eneste naturlige havn og øya Paolo Condor, Annams Malta. Etter dette vendte han tilbake til Annam og erobret Cochin China med Stigon og Tonkin-bekkenet med Hanoi.

Denne tilsynelatende mengde av kall til ledende leg-stillinger oppveier i noen grad mangelen på prestekall som også er merkbar i Belgia. I den første av disse artikler om Belgia ble mangelen på prestekall i bispedømmet Tournai nevnt. Kallene her dekker på langt nær behovet og ligger langt etter tallene på kall i de andre belgiske bispedømmer. Senere har vi lest faste-hyrdebrevet til biskopen av Tournai, som nettopp behandler dette spørsmål. Han mangler, skriver han, 900 prester i kirkesognene og enda flere sekularprester til å ta seg av oppgaver i skolene og gymnasiene og i de forskjellige arbeidsgrener til Den katolske aksjon, i kasernene og fengslene. Men den største krise finnes hos de religiøse ordener og kongregasjoner. Tallene han nevner kan synes høye for oss, men de ligger langt under tallene for år tilbake. Å opprettholde det som allerede er bygget opp, kan bli vanskelig. I dette bispedømme finnes det i dag 1 224 mannlige ordensfolk og 4 660 kvinnelige. Men siden 1920 har biskopen og hans forgjengere måtte stenge 78 av 522 ordenshus. Tallet på nonner er gått tilbake med 1 380 siden 1936, og av de 4 650 som finnes i bispedømmet i dag kommer knapt 1 200 fra provinsen Hainaut som utgjør bispedømmets landområde. Tallet på ordenshus tilhørende mannlige ordenssamfunn, er i dag bare 27, mot 38 i 1941. En tilbakegang på 25 % i løpet av 13 år.

Mangelen på prestekall, som dessverre gjør seg gjeldende over hele verden, er likevel ikke akutt om man tar hele Belgia i betraktning.

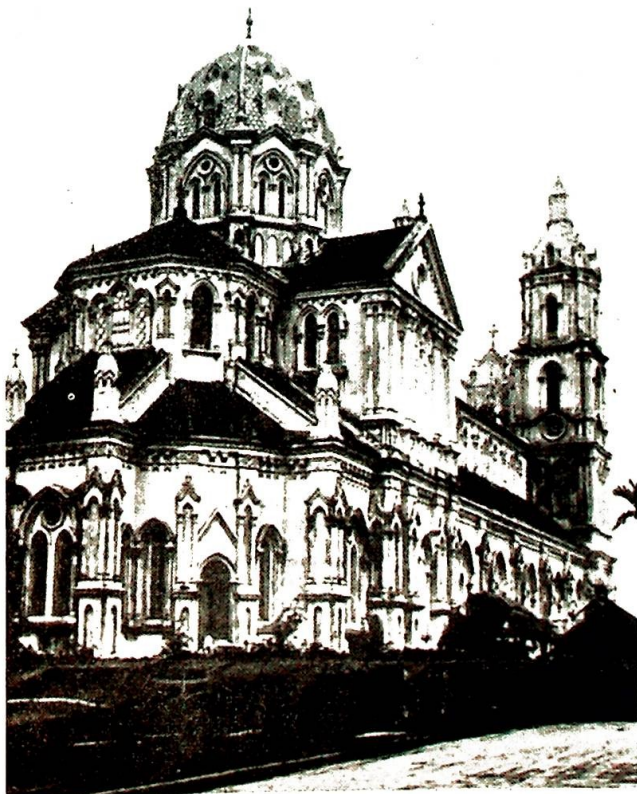
Det er ikke vår oppgave å forsøke å gi en beskrivelse av Kirkens liv i Belgia, så mangfoldig og rikt som det er. Vi kan jo bare tenke på de store benediktinerklostrene *Saint-André* og *Maredsous*, *Chevetogne* og *Amay*, eller på arbeidet til de andre ordener og kongregasjoner som for eksempel Premonstratenserne som har utført et så bemerkelsesverdige arbeide i Tyskland etter krigen, på de store personligheter som Kirken i Belgia har gitt verden i vår tid, f. eks. grunnleggeren av *Unge Kristne Arbeidere*, Mgr. *Cardijn*, hvis innflytelse i mange land overhodet ikke kan vurderes høyt nok, eller den utmerkede katolske presse i Belgia, eller på det arbeide som utføres av det katolske universitet i Louvain, som kirkerettslig ble opprettet for over 500 år siden og som har hatt en rik blomstring helt opp til vår egen tid, eller på meget annet som Kirken i Belgia kan være stolt av. Det eneste vi kan gjøre er å trekke den slutning at om Belgia faktisk blir mindre katolsk i den forstand som elevene til jesuittpatrene oppfattet uttrykket, betyr dette sikkert ikke, til tross for nedgangen i prestekall, at Belgia også blir mindre kristent.

I tiden fra 1867 og til 1872 trengte franske offiserer og forskere som *Garnier*, *Lagrée* og *Rivière* inn i Kambodsja, Laos og Tonkin. I deres spor fulgte handelsfolk og soldater. Etter heftige kamper om Hanoi ble alle de tre stater Viet Nam, Kambodsja og Laos et fransk protektorat under navnet Indochina.

Den ytre foranledning til Frankrikes militære inngripen på keiser *Napoleon III's* tid var de kristenforfølgelser som ble iverksatt av de annamitiske keisere *Min-Manh* og *Tuduk*. Den siste regjerte fra 1847—1883. I 1851 og 1861 utstedte han dekretter til forfølgelse av katolikkene. De ble med makt fjernet fra sine menigheter og spredt blant den ikke-kristne befolkning. Katolske familier ble splittet og barna overgitt til ikke-kristnes omsorg. De standhaftige fikk brennemerket ansiktene med ordet *Ta Dao* som betyr «dårlig religion». Tusener led en grusom martyrdød, særlig biskoper og prester. Biskopene *Hieronumus Hermosilla* og *Valentin Berrio Ochoa* ble halsugget. Andre biskoper som *Sanjurjo* og *Sanpedro* ble i levende live sonderlemmet. Også legfolk som borgermesteren *Oung-An-Cam* led sammen med sine sønner og 30 slektninger en grusom, men gripende martyrdød.

I 1900 ble de første tongkinesiske martyrer *Delgado* og *Henares* erklært salige, i 1906 dominikanerbiskopene *Hermosilla* og *Ochoa*. I 1951 ble ytterligere 25 martyrer, blant dem *Sanjurjo*, *Sanpedro* og *Oung-An-Cam* erklært salige. I høytideligheten deltok prins *Bun-Loe* og pater *Buu-Dong* som er en fetter av den nåværende keiser *Bai-Dai* og en direkte etterkommer av den store kristenforfølger keiser *Tuduk*. At katolikkene så snart etter Kirkens feiring av

Katedralen i Phat-Diem i Tonkin — et fullendt eksempel på hvor langt kirkebygnings-kunsten er nådd i Indochina og i Det fjerne østen overhodet.

Biskopen av Phat-Diem, monsignore Le Huu-Ti, som egentlig er trappistmunk, viste seg som den religiøse fører som trengtes i de vanskelige år. Her ses han i samtale med general de Lattre de Tassigny, den tidligere franske overstkommanderende.

martyrene igjen skulle bli hjemsøkt av blodige forfølgelser, hadde neppe noen tenkt seg muligheten av.

Kortsynt har europeisk kolonialimperialisme drevet vietnamesere i hendene på kommunistene. Hadde man tatt hensyn til kravet om nasjonal selvstendighet og skrudd ned sine koloniale krav, er det meget som tyder på at landet var blitt forskånet for kommunismen og katolikkene for en katastrofe. Nå går de en hard fremtid i møte. Må Gud gi dem nåde til i likhet med de tidligere martyrer å bevare troen gjennom forfølgelsenes trengsel, slik at de en gang i fremtiden må bli i stand til å redde sitt land for en kristen livsorden. Men de har sikkert en lang og bitter vei å tilbakelegge.

Håp —

Håp — det var dette ord jeg ville skrive. Verden ønsker, begjærer, forlanger, krever — og kaller alt dette å håpe, fordi den hverken kjenner tålmodighet, klarsyn eller ære, fordi den bare vil nyte. Men nytelsen kan man ikke vente på, i ordets egentlige forstand ikke håpe på. Det å se hen til en nytelse kan ikke kalles å håpe, det er i høyden en rus, en døds-kamp. Den moderne verden har for øvrig ikke lenger tid til å håpe. Den lever for fort. Sjælelivet til det moderne menneske er kommet inn i en for hurtig rytme til at en så luende og sart følelse kan få form og modnes hos det. Tanken på et slikt kysk løfte på fremtiden, avviser det moderne menneske med et skuldertrekk. Verden har ikke lenger tid til å håpe, til å elske, til å drømme. I dets sted håper de fattige, mens de hellige elsker og gjør bot for oss alle.

Georges Bernanos.

De seks store

Gjennom nyhetstjenesten har pressen og kringkastingen stor makt for så vidt som begge disse institusjoner over en bestemmende og mange ganger skjebnesvanger innflytelse på opinionen. Av hvem og hvorledes orienteres vi? Det er meget viktig å ha iallfall en forestilling om dette. Derfor bringer vi denne artikkel som er hentet fra «Orientierung» nr. 7, 1954. Bladet utkommer i Zürich i Sveits.

Howdan informeres man? Ved formidling av nyheter som avisene eller kringkastingen gir. Hvordan får avisene og kringkastingen sine nyheter? Enten ved egne korrespondenter eller gjennom noen av de store telegrambyråer, hvis nyheter de har abonnert på. Kjenner den alminnelige avisleser til at det bare finnes 6 store telegrambyråer som stort sett har delt verden mellom seg? En omfattende undersøkelse som UNESCO har foretatt, har brakt for dagen meget verdifulle opplysninger.

Tre av disse telegrambyråer er amerikanske: *Associated Press*, *United Press* og *International News Service*. England har ett: *Reuter*; Frankrike har ett: *France-Press* og Sovjet-Russland har ett: *Tass*. Det er disse seks byråer som forsyner verden med nyhetsstoff. Foruten disse finnes det 76 små og middelsstore byråer, men de rekker ikke ut over den nasjonale ramme.

Er nyhetene til disse seks byråer objektive? Det finnes ikke objektive nyheter. Om en bilulykke kan det objektivt fastslås at den har funnet sted og at to mennesker mistet livet. Men hvordan ulykken inntraff, hvorfor og hvem som var skyldig, vil tyve forskjellige øyenvitner gi like mange, forskjellige uttalelser om, alt etter hvor de oppholdt seg da ulykken fant sted, om de var fotgjengere eller selv kjørte bil.

Amerikanerne ser på nyhetstjenesten som på et hvilket som helst annet foretagende: de krever fri konkurranse eller «fri bane for den dyktige». Da nyhetsbyråene har temmelig store budsjetter, er det bare de kapitalsterkeste som kan hevde seg. La oss se på budsjettet til *Associated Press*. I 1910 var det på 2 705 000 millioner dollars, et for den tid meget høyt budsjett. I 1930 var det kommet opp i 10 023 000 dollars og i 1950 i ikke mindre enn 23 660 000 dollars og stigningen fortsetter. Hvilket europeisk nyhetsbyrå kan holde tritt med dette? Men teoretisk betyr dette at alle nyheter fra Europa og andre verdensdeler kan komme til å nå oss utelukkende over De forente stater, da bare disse pengesterke amerikanske byråer har råd til å underholde korrespondenter i alle verdenshjørner. Man kan bare tenke seg en amerikansk reportasje over en debatt i det franske deputerkammer for å forstå, hvilket fortegnet bilde den ville gi, selv om den ikke var skrevet av en MacCarthy. For overhodet å kunne gi noenlunde prikkfrie informasjoner må man nemlig ha et inngående kjennskap til såvel historie som vaner, seder og tradisjoner til folket i det land man sender nyheter fra.

Frankrike så seg f. eks. tvunget til å nasjonalisere det tidligere *Agence Havas*. For å få gjennomført nasjonaliseringen, måtte Den franske stat reise de nødvendige midler. Men derved ble også nyhetene til det nye byrå på en måte «nasjonale». For det sier seg jo selv at alle som har satt større kapitaler i et nyhetsbyrå, vil komme til å øve en viss innflytelse på de nyheter byrået sender ut. Skulle f. eks. petroleumsmagnatens kapital stå bak

et nyhetsbyrå, kan man være forvisset om at deres interesser ville merkes helt ned til selve utformningen av nyhetene. Og står det en verdensanskuelse bak, hvilket jo er tilfelle for den sovjetrussiske «Tass»s vedkommende, forbauser det jo ikke at «nyhetene» fra dette byrå er som de er.

Men enda viktigere enn dette, er de innflytelsessfærer som disse seks byråer har.

Alle de seks vestlige pressebyråer påvirker med sine nyheter følgende land: Storbritannia, Frankrike, Tyskland, Italia og de fleste land i Vest-Europa: dessuten India, Pakistan, Brasil, Argentina, Chile, Tyrkia, Egypt osv. De påvirker m.a.o. 39.8 % av verdens befolkning.

Republikkene i Sovjet-Unionen, China og de sovjet-russiske lydstater informeres utelukkende gjennom «Tass», som derved påvirker 30.9 % av verdens befolkning.

Alle seks byråer sender dessuten sine nyheter til Japan, Indonesia, Iran, Finnland, Berlin osv. Derved påvirker de 8.4 % av verdens befolkning.

De forente stater, Sentral-Amerika, Kuba, Venezuela, Bolivia, Arabia o.a. får sine nyheter hovedsakelig fra amerikanske byråer. Befolkningene i disse land utgjør 8 % av verdens befolkning.

De land som helt og holdent betjenes av de amerikanske byråer og Reuter, er følgende: Sør-Afrika, Australia, Ny-Zeeland, Irak, Thailand og Malakkahalvøya, eller 3.6 % av verdens befolkning.

De land som får sine nyheter fra de amerikanske byråer og France-Press er: Alger, Marokko, Formosa, Korea, Kolombia og Peru. I disse land bor 2.8 % av verdens befolkning.

Følgende land mottar nyheter utelukkende fra Reuter: Nigeria, de britiske kolonier og Ceylon. Befolkningen i disse områder utgjør 2.7 % av verdens befolkning.

De land som får sine nyheter utelukkende fra France-Press er følgende: Fransk Øst- og Vest-Afrika, Madagaskar, Tunis, Saar o.a. eller 8 % av verdens befolkning. Hertil kommer at France-Press og Reuter er alene om nyhetstjenesten til Belgisk Congo, Eritrea, Somaliland o.a. eller til 0.7 % av verdens befolkning.

Slike innflytelsessfærer kan ha større betydning enn armékorps. For nyhetene og den form de gis i, påvirker i høy grad vedkommende lands offentlige mening, for ikke å si at de danner den. Man kan bare tenke seg hva det ville bety om også andre nyheter enn de som skriver seg fra Tass, fikk offentliggjøres i de av Kreml dominerte områder. Hvor helt annerledes ville vel ikke verden i dag i så fall se ut! Og ville det ikke være av stor betydning for en bedre forståelse av Vest-Europa, om både pressen og kringkastingen i De forente stater også kunngjorde nyheter fra France-Press og Reuter, i stedet for utelukkende å holde seg til de amerikanske byråer?

Hvor objektive de forskjellige byråers nyheter enn må være, er det likevel utvilsomt at de amerikanske journalister i London, Paris, Berlin osv. ser annerledes på forhold og begivenheter enn deres kolleger i samme land og omvendt, selv om man ikke behøver å tenke på de kapitaler som står bak, selv om de nødvendigvis også spiller inn.

Alle mennesker er avhengig av sitt «syn», sitt kjennskap til land og folk, og at dette syn ikke alltid er det riktige, får vi jo best bekreftet ved å prøve oss selv.

Guds eksistens

Av fransiskanerpater Leo van Eekeren

Darwin utga i året 1859 sin oppsiktsvekkende bok «Artenes opprinnelse». I sitt forord skriver han at «det er storartet å betrakte livet på denne måte med dets mange evner og krefter som Skaperen opprinnelig har gitt til noen få former eller arter». Darwin skrev dette etter en mengde iakttagelser som virker meget overbevisende. Hans granskning etter tingenes opprinnelse hadde bragt ham til den overbevisning at Gud og hans skaperverk måtte kalles desto mer genialt, dersom de forskjellige arter av planter og dyr var oppstått fra få arter eller én urart. Denne utviklingslære er i seg selv ikke i strid med Guds Åpenbaring og den sunne fornuft. Darwin lot seg senere rive med av mennesker som Ernst Haeckel som har utviklet hans teori til den kalde, krasse utviklingslære og den livsanskuelse som utelukker Guds eksistens og hans skapende virkning. Denne materialistiske utviklingslære og anskuelse er i strid med Guds ord, med Den hellige skrift, som sier oss: «I begynnelsen skapte Gud himmelen og jorden», og Vatikankonsiliet erklærte at «Gud med full frihet i begynnelsen har skapt verden av intet». (De fide cath. can. 1.) Med rette bekjenner både katolikker og protestanter sin tro på Guds eksistens og hans skapermakt når de ber i den apostoliske trosbekjennelse: «Jeg tror på Gud Fader, den allmektige, himmelens og jordens skaper».

Den kalde og krasse materialistiske utviklingslære og livsanskuelse er ikke bare i strid med troen, men også med den sunne fornuft. Vi og millioner av mennesker er til her på jorden. Der er milliarder av stjerner, planter og dyr. Vi vet noe om menneskets øye og blodomløp, om regn og vind, om de forunderlige lover: tyngdekraft, bevegelse og varme. Men hvem har uttenkt alt dette og laget det? Er alt dette oppstått spontant, av seg selv? Det kan intet fornuftig menneske påstå. Sett at intet menneske, intet dyr, ingen sol og ingen måne, ingen Gud, absolutt intet var til. Hvorledes er det mulig at det som ikke er til, kan frembringe noe, eller at noe av seg selv kan oppstå av intet? Dette er simpelthen umulig. Det er i strid med vår sunne fornuft. Når man ser et bord eller en stol, da vet man at et menneske har uttenkt disse ting og har laget dem. Ingen har sett at et bord eller en stol er blitt til av seg selv. Man sier kanskje at de har tatt form ved evolusjon eller utvikling. Men hvem har uttenkt denne utvikling og at disse ting skulle utvikle seg på denne måte? Sett at en bestemt utvikling var uttenkt, da måtte denne utvikling allikevel bringes til virkelighet. Eller kan noen stykker tre av seg selv løpe sammen og bli et vakert bord eller en fin stol? Man sier kanskje at alt har utviklet seg etter de lover som ligger i tingenes natur: tyngdelov, bevegelse og varme. Men hvem har da uttenkt og villet disse lover? De er dog ikke nødvendige. Jeg kan f. eks. meget godt tenke meg at disse lover skulle være akkurat det motsatte av det de er, at en ting f. eks. ved varme ble mindre istedenfor større. Hvorfor skulle dette være umulig? Hvem har da tenkt på dette og villet at det er således og ikke annerledes? Man må altså anta enten at der finnes et vesen utenfor tingene, et vesen som tenkte og ville disse ting eller at tingene har bestemt, tenkt og villet seg selv. Men hvilket fornuftig menneske vil påstå at et stykke tre kan bestemme seg selv til å bli et bord? Og hva er videre grunnen til tingenes eksistens? Tenk f. eks. på et menneskeøye. Spør en øyenlege, en spesialist,

om han kan forklare hvorledes et slikt menneskeøye er sammensatt. Man vil bli slått av forundring når han forteller at øyets netthinne er sammensatt av tusener av krystallstaver og kegler og hvert sekund oppfanger fem hundre billioner lysstråler. Således er alt i oss og omkring oss en opphopning av vidunderlige ting. Skulle alt dette være blitt til av seg selv, uten et genialt vesen som har uttenkt dette? Man kan riktignok bruke store ord og si at troen ikke stemmer overens med vår moderne oppfatning. Man kan riktignok spotte, håne og le av Guds eksistens, men dermed tilintetgjør man ikke Gud.

Man kan til slutt endog ta sin tilflukt til en evig materie og en evig utvikling. Men også dette forsøk er forgyves. For hvorledes kan man forklare grunnen til denne materie og denne utvikling? Er denne materie og denne utvikling da nødvendig? Var ingen annen utvikling mulig? Jeg kan direkte nevne ti andre muligheter. Hvem har blant de elleve muligheter uttenkt og villet denne ene? Der er bare et avgjørende svar på det, og det lyder at der eksisterer et uendelig fornuftig og uendelig mektig Vesen som har uttenkt og villet alt dette ved sin vilje: Gud. Uten et fornuftig og allmektig Vesen, uten Gud ville det strålende verdensalt med alle dets under, ja, intet være til. Riktignok kan en gudsfornekter eller en ateist på grunn av en gudløs oppdragelse, forstandens begrensning, hovmot og hjertets dårlige lidenskaper, tvile på eller nekte Guds eksistens, men aldri bevise at Gud ikke eksisterer. Den materialistiske livsanskuelse er en villfarelse, og hver villfarelse savner et vitenskapelig fundament.

PAVEN OG TELEVISJONEN

Den første televisjonssending over et vest-europeisk fellesprogram ble som kjent åpnet av Pave Pius XII. I den anledning bringer Telegrafverkets bedriftsorgan «Verk og Virke» nr. 2 d. å. in extenso ordlyden av en proklamasjon fra paven, hvor han, i pakt med gammel skikk, også tildeler denne nye underleggelse av naturkreftene en himmelsk vernekraft. Hvorfor det nettopp ble erkeengelen Gabriel som skulle bli televisjonens beskytter, gjør Paven selv rede for i sin proklamasjon, her hitsatt etter «Vern og Virke» som fra «Radio Vaticana» har mottatt en bok som på 44 sprog gjengir den pavelige kunngjøring:

«All god gave og all fullkommen gave er ovenfra og kommer ned fra lysenes far.» (Jak. 3, 17.) Når derfor menneskene ved hjelp av oppfinnelser, frukter av den moderne teknikk, kan bruke elektrisk kraft til med den største hastighet å overføre budskap, til å tale sammen over større distanser, til å kringkaste ved eterens bølger og til å overføre synsinntrykk ved fjernsyn, — da er det derfor den Guddommelige Visdom vi må beundre. De instrumenter Vi har nevnt kan forårsake meget ondt såfremt de blir misbrukt, men riktig brukt kan de i høy grad fremme og styrke brorskapsbåndet mellom menneskene, og de kan lette menneskenes liv og spre kulturens gaver. De kan således tjene den religiøse opplysning, kan bringe til alle deler av verden den øverste Hyrdes stemme og kan samle til en vidunderlig enhet bønn til Den Guddommelige Majestet fra sjeler over alt på jorden.

Det følger av dette at Moderkirken ikke alene ikke har gjort noe som kunne hindre disse framskritt, men at de også har gjort hva den har kunnet for å fremme

dem, for at alle i dem skal se tegn på Guds visdom og makt. Vi har derfor nå funnet det riktig at disse store oppfinnelser såvel som deres oppfinnere og medarbeidere bør nyte godt av en særlig himmelsk hjelp og beskyttelse.

Kjente personligheter fra mange land, som arbeider med disse kommunikasjonsmidler, har bedt Oss om å proklamere som himmelsk hjelper for dem og alle deres kolleger, den hellige erkeengel Gabriel, han som overbrakte det så lenge etterlengtede budskap om Frelsen til menneskeslekten, der denne famlet i mørket i fortvilelse om sin frelses mulighet. Vi har med stor glede besluttet å innvilge dette ønske, som så helt samstemmer med Vårt eget ønske og med alle Våre følelser.»

Her refereres en rekke formelle skritt som Paven i anledningen har tatt, hvorpå han høytidelig, i kraft av sin apostoliske fullmakt, velger erkeengelen Gabriel til universell vernehelgen for dette nyeste og hittil mest epokegjørende kommunikasjonsmiddel som menneskeheten har opplevd for sin øyne.

Til ettertanke

Det er sikkert en eller annen eller noen i vår nærmeste krets som vi syns ikke oppfører seg som de bør og skal. Og den er også, kan hende, i orden denne bedømmelsen, av dette eller disse mennesker. Men, de forstår vel ikke disse ting slik som den som står på avstand og kan beske saken fra alle kanter. Vel, men kan det at andre gjør feil i sin handlemåte, frita deg eller meg fra å oppfylle våre plikter mot de samme mennesker? Kan vi med noensomhelst rett si: «Pytt, det er ikke så nøye, vi ser hvordan de gjør det. Jeg behøver da heller ikke å være så pliktoppfyllende. Det er bare til pass, de har ikke bedre fortjent — — —.»

Med hva rett setter vi oss til dommer eller hevner? De som begår uretten, må selv svare for den, og det er sikkert i alle tilfelle en annen som er straffetilmåler, verdslig eller kirkelig øvrighet, eller i siste instans Gud selv.

Og hva med våre, mine plikter? Vi har plikter overfor våre medmennesker, og denne pliktlov er utstedt av Gud. Altså kommer vi ikke utenom det, at når vi forsømmer våre plikter, er det mot Gud vi synder, mer enn mot mennesker, selv om det kanskje i øyeblikket er disse det går ut over.

(Innsendt.)

NORDENS UNGE KATOLIKKERS LEDERSKOLE på Utøya i Tyrifjorden, som ble holdt i uken 1.—8. august, ble avviklet under ideelle værforhold og i den samme atmosfære av alvor og glad kameratskapsånd som alltid har preget denne stadig fastere internordiske ungdomsinstitusjon. Med elever, lærere og gjester var deltagertallet om lag 70, med Gerhard Bungefeldt, Stockholm, som skolens sjef og Kjell Ruyter, Oslo, som den praktiske leder. Skolen hadde i ukens løp besøk av en lang rekke prester fra nær og fjern, og tirsdag 3. august holdt Hs. Høyørv. biskop Mangers kommunitetsmessen i skolens kapell og tolket Kirkens forventninger til hver enkelt deltager som her hadde det privilegium å være med.

Utførlig referat fra Lederskolen på Utøya kommer i neste nummer.

HALDEN. Menighetsråd opprettet. Hs. Høyørv. biskopen har godkjent utnevnelsen av følgende personer til medlemmer av menighetsråd ved St. Peter kirke i Halden: Lektor Øistein Grieve Brodersen, hr. F. Meneak, fru Alida Olsen og fru Ellen Bentzen.

B L I K K — P Å T I D E N

■ I Danmark er der nettopp utkommet et verk om «Fransk litteratur 1918—1953» av Helga Vang Lauridsen (Munksgaard) som også har vakt oppmerksomhet her i Norge. Philip Houm omtaler den i en kronikk i «Dagbladet» (26.6.54). Han kaller forfatterinnen en «radikal fornuftsdyrker», hvilket ikke forhindrer at

«hun slipper seg helt løs når hun kommer i nærheten av erkekatolikken Paul Claudel; med åpne armer iler hun ham imøte, glemmer all forsiktighet, hever stemmen og erklærer: han er en kunstner med et så veldig sinn, en så strømmende, altfavnende inspirasjon at han på sin høydepunkter får enhver estetisk eller ideologisk kritikk til å forstumme.»

Claudel er nu 86 år gammel og forlenget verdenskjent klassiker. Det forhindrer ikke at ikke en eneste linje av ham er oversatt til norsk.

«Se på listen over danske oversettelser av nyere franske bøker!» fortsetter Houm. «Den står trykt bakerst i Helga Vang Lauridsens bok og er egnet til å drive skamrødmen opp i kinnet på noen hver, særlig på norske forleggere. Jeg skulle anta at listen er omtrent ti ganger så fyldig som den tilsvarende norske ....»

■ «Credo» heter organet for Norges Kristelige Student- og Gynasiastlag. I siste nummer (5) skriver idrettsprest Tron Tronsen omkring det evige pietistiske dilemma: kristendommen og kulturen. Her får vi et lynkursus i nokså underlig åndshistorie, til akademisk å være:

«Ingen vil nekte for at det er en spenning mellom det vi kunne kalle den dogmatiske posisjon med dens vertikale linje og den kulturell-etiske posisjon i dens horisontale utslag. Noen har i løpet av de 2000 år kirken har eksistert, følt spenningen så sterkt at de så bare en utvei: å velge mellom de to standpunkter. Munkene valgte det første. De gikk i kloster eller satte seg på søyler og bad (!ba!). Den siste utvei dyrkes idag av størsteparten av ideelle og humanistiske retninger i vårt sosiale liv.»

At munkebevegelsen og klostrene fra den hellige Benedikt like til i dag samtidig var og er kontemplative og kulturformidlende humanistiske, og blant annet har gitt videre nesten alt hva vi vet om den antikke hedenske diktning og filosofi ut fra en katolsk universalisme, synes å ha gått idrettspresten forbi ....

■ To kjente og velsette penner i norsk presse, «Aftenposten»s Theo Findabl og den bergenske «Morgenavisen»s Sverre Riisøen, har hver på sin kant, Washington og København, oppsøkt lys levende jesuitter, åpenbart fordi de fant pastor Valen-Senstad's fryktinngyende papir-jesuitter, ytterst lite troverdige. Resultatene er tyensynlig de beste: Pater La Farge S. J., redaktør av det utmerkede tidsskriftet «America» gjennom en årrekke, har vunnet seg en posisjon for humanitet og toleranse i det store demokrati hinsides havet, blant annet ved en livslang, aktiv innsats for negrenes likestilling. (Aftp. aftennr. 25.VI.54.) Pater Henrik Roos S.J., som for noen måneder siden ble nektet 48 timers opphold i Norge av våre myndigheter, virker ikke bare tillitvekkende på den danske regjering, som nylig har betrodd ham en lærestol ved Københavns universitet, men tyensynlig også på pastor Riisøen, som beretter med både humor og sympati om sin kontakt md jesuitten. Nu tør vi vel imøtese pastor Valen-Senstad's egne erindringer om sine personlige kontakter med de forkjretre patre.

■ «Dagbladet»s liberalistiske kulturpolitikk glimrer ikke nettopp hverken med besindighet eller logikk. I ett og samme nummer forleden (26.VI.54) jubler bladet over et forslag om at norsk lovgivning offisielt legaliserer samliv mellom ugifte, — og samtidig bringer bladet alarmerende meldinger om at norske prostituerte gjør Stockholm's gater usikre for tiden. «Dagbladet» opplyser derimot ikke hvor og hvordan den subtile grensen mellom de to fenomenene konkret overhodet skal kunne trekkes. En radikalisme som i sin iver etter å rive ned det kristne livssynet overser det samfunnsoppløsende ved en familiefjendelig lovgivning, er forhåpentlig for pueril til ikke å tape sin sak for den sunne fornufts nøkterne domstol, også her i landet.

Fr. Candidus.

UTLANDET:

VATIKANET

Italias president tildelt høy kirkelig orden.

Pave *Pius XII* har tildelt Italias president, Signor *Enaudi*, Kristus-ordenen.

Kongen av Jordan mottatt i audiens av Paven.

Pave *Pius XII* har mottatt kong *Hussein I* av Jordan i audiens. Hans Hellighet har også mottatt i audiens *Sir Basil Embry*, sjefen for luftstyrkene til Atlanterhavsstatene i Mellom-Europa. *Sir Basil Embry* er katolikk.

Dominikanernes generalsuperior omkommet ved trafikkulykke.

Den 30. juni omkom Dominikanerordenens generalsuperior, pater *Emanuel Suarez*, sammen med sin assistent, ved en bilulykke i nærheten av *Perpignan* i Syd-Frankrike.

Pater *Suarez* ble født den 5. november 1895 i *Campo Manes* i *Asturia* i *Spania*. Den 28. august trådte han inn i *Dominikanerordenen*. Etter studier i *Salamanca* og *Madrid* kom han til *Rom* i 1922. I 1941 ble han *Rector Magnificus* ved den pavelige høyskole *Angelicum* i *Rom* og den 21. september 1946 ble han sin ordens generalsuperior.

Osservatore Romano om Biennalen i Venezia.

Vatikanets offisiøse organ *Osservatore Romano* har rynket pannen alvorlig til *Biennalen* i *Venezia*. «Den er en demonstrasjon av hvordan kunsten brytes ned i vår tid,» skriver avisen. «Den er så slett at en vanlig trebolle på denne utstilling blir skulptur, mens floket ståltråd betraktes som statuer . . . Det er bedrøvelig at i det katolske *Venezia* som er så full av kristen skjønnhet, arbeider av angivelig kristne kunstnere skulle bli en utfordring til det kristne livs verdighet.»

20 prosent av jordens befolkning er katolsk.

Av de 2 440 millioner mennesker på jorden tilhører 472 millioner, eller nærmere 20 prosent *Den katolske kirke*, er det resultat pater *Adrien Bouffard* er kommet til etter inngående undersøkelser. Tallene har han latt offentliggjøre i tidsskriftet «*Der Priester und die Mission*». I *Asia* er 2,3 prosent katolikker, i *Europa* 39 prosent, i *Amerika* 56 prosent, i *Afrika* 8 prosent og i *Australia* og på øyene i *Stillehavet* 20 prosent.

Brasil har de fleste katolikker, nemlig 48 millioner. Deretter følger *Italia* med 46 mill., *Frankrike* med 35 millioner, *De forente stater* med 30 millioner, *Spania* med 28,9 millioner, *Tyskland* med 26,5 millioner og *Mexico* med 23 millioner.

Det årlige fødselstall hos jordens katolikker er 5,4 millioner, hos ikke-katolikkene 22,3 millioner. I kristne familier fødes hvert år 10,5 millioner barn, i ikke-kristne 17,2 millioner. Regner man med at det hvert år opptas 1 million konvertitter i *Kirken*, øker tallet på katolikker hvert år med nærmere 7 millioner. Tallet på ikke-katolikker øker med 22 millioner hvorav 17 millioner ikke er kristne.

Jordens 472 millioner katolikker betjenes av 363 059 geistlige. Av disse arbeider 246 356 i *Europa*, 86 534 i *Amerika*, 16 821 i *Asia*, 9 340 i *Afrika* og 3 978 i *Australia* og på øyene i *Stillehavet*. 26 840 av disse geistlige er misjonærer.

BELGIA

Kardinal von Roey maner katolikkene til å være på vakt i skolespørsmålet.

«Vi må være på vakt i skolespørsmålet,» fremholdt *Kirkens primas* i *Belgia*, kardinal *van Roey*, til 100 000 arbeidere som var samlet for å feire den kristelige syndikalismes 65-års jubileum og de katolske fagforeningers 50-års jubileum. «Stikk i strid med hva vi hadde ventet,» understreket kardinalen, «må vi fastslå at den nye regjering ikke ønsker fred i skolespørsmålet. Gjøres truselen til virkelighet, kommer hel landets katolske befolkning til å forsvare sine rettigheter,» kunngjorde kardinal *van Roey*.

BRASIL

Forberedelsene til den internasjonale eukaristiske kongress 1955.

«Kongressplassen» i *Rio de Janeiro* hvor de store utendørs gudstjenester vil finne sted under den eukaristiske verdenskongress i juli 1955, blir nå utvidet slik at den skal kunne gi plass til 7,5 millioner mennesker. For å få utvidet plassen har man gått i gang med å fylle ut havbukten ved *Gloria* som er en bydel i *Brasils* hovedstad.

CHINA

Nye metoder i kampen mot Kirken.

Etter at kommunistenes forsøk på i *Shanghai* å få stablet en «uavhengig kirke» på benene og på å utrydde kristendommen ved offentlig forfølgelse har slått totalt feil, har man nå grepet til nye terrormetoder. Man søker å holde de troende i stadig angst ved fra tid til annen å la forende katolikker forsvinne. Ifølge meldinger som er kommet til *Hongkong*, har de kommunistiske myndigheter latt en del prominente katolikker som hadde deltatt i en *Maria-valfart* til helligdommen *Zo-Se* forsvinne ganske nylig. Hver eneste katolikk som offentlig forsvarer sin tro, står i fare for når som helst å forsvinne uten at noen får vite hvor han er blitt av.

Dømt for å ha «vervet soldater for Kristus».

Den kanadiske jesuittpater *Georges Beauregard* ble for vel et år siden dømt til 12 måneders tvangsarbeide av en kommunistisk domstol i *China* for å ha «vervet soldater for Kristus». Pateren hadde meddelt fermingens sakrament til flere soldater i *Chinas* røde arme. Domstolen mente at han ved dette hadde motarbeidet «folke»republikkens interesser. Etter 9 måneders fengsel ble pateren løslatt og utvist. Pateren er kommet til *Hongkong*.

DE BALTISKE STATER

1,5 millioner baltene utryddet.

På en pressekonferanse som nylig ble holdt i *Bonn* av den «Internasjonale komité til forsvar for den kristne kultur», fortalte den tidligere finansminister i *Litauen*, dr. *Petrus Karvelius* og den tidligere finansminister i *Latvia*, *Robert Liepsius* som i en periode var lettisk sendemann i *Moskva*, om kommunismens utryddelse av de baltiske folk. De minnet om at den sovjet-russiske regjering hadde undertegnet konvensjonen mot folkemord, til tross for at dens medlemmer etter å ha utryddet 1,5 millioner baltene hørte hjemme for en internasjonal domstol. Begge herrer advarte mot å feste lit til *Moskva*. «Tro ikke på *Moskva*,» uttalte dr. *Karvelius*, og minnet om at bolsjevikene ikke har til hensikt å holde en overenskomst om den står i veien for deres planer. Verden kan bare sikres ved at det inntas en fast holdning og at man ikke lar seg dære av lokketonene fra den røde metropol.

DE FORENTE STATER

Kardinal Strich om kongressen i Evanston.

Bare en måned før åpningen av kongressen til *Kirkens Verdensråd* i *Evanston*, *Illinois*, som ligger i det katolske erkebispedømme *Chicago*, har erkebiskopen av *Chicago*, kardinal *Strich*, sendt ut et hyrdebrev som uten at det nevner *Kirkens Verdensråd* eller kongressen i *Evanston*, henstiller til katolikkene å holde seg borte fra slike forsamlinger.

Kardinalen skriver:

«Den katolske kirke deltar ikke i disse organisasjoner eller i deres sammenkomster og konferanser. Den slutter seg ikke til noen organisasjon hvor delegerte fra mange sekter samles i råd eller konferanser som likeverdige for å diskutere *Kristi Kirkes* natur eller den kristne enhets natur, eller hvor det foreslås å diskutere hvordan man skal få i stand kristen enhet eller å formulere et program for forenet kristen aksjon.» Og kardinalen fortsetter:

«*Kirken* tillater ikke sine medlemmer å engasjere seg i noen virksomhet som bygger på den falske antagelse at romerske katolikker også fremdeles søker *Kristi sannhet*. Å gjøre det ville være å innrømme at *Kirken* ikke er noe annet enn en av de mange former, hvor *Kristi* sanne kirke kan være eller ikke være . . . En slik innrømmelse kan *Kirken* aldri gjøre, for den er og har alltid vært den eneste *Kristi* brud, det eneste *Kristi* mystiske legeme, den ene, sanne *Kristi Kirke*.»

Det finnes bare en vei å gå for å nå fram til kristen enhet:

«Denne enhet finnes i *Kristi Kirke* i dag. Den finnes i *Den romersk-katolske kirke*, og bare i den. Den og den alene er

Jesu Kristi sanne kirke. Det finnes bare en vei til den enhet som så ivrig søkes av enkelte i dag. Det er å slutte seg til Kristi Kirkes fold, å ta del i dens liv, å reservasjonsløst godta dens lære og autoritet.»

Kardinalen ber erkebispedømmets katolikker å be for at alle kristne må finne veien tilbake til den ene, sanne Kirke. Men han fortsetter med å rope til samlet aksjon av alle med kristen tro mot den «vepnete ateisme»:

«Det er mange ting som vi sammen med våre landsmenn kan gjøre og bør gjøre. Vi er rede til å gå sammen med dem som borgere i det samme samfunn for å gjøre dette. Den diskusjon som føres om hvordan man bør løse tidens alvorlige sosiale problemer, vil vise seg å være av stor betydning for oss. Vi er ikke en isolert gruppe i vårt demokrati . . . Vi erkjenner at alle mennesker med en god vilje, særlig alle som kneler i bønn til en allmektig Gud, bør gå sammen mot den felles fare: ateismen som, om den skulle vinne fram, ville bannlyse Gud fra all sosial tenkning.»

EIRE

Den internasjonale pris for medisinsk etikk tildelt Pave Pius XII.

Sekretariat til den 6. internasjonale katolske legekonferens som nylig ble holdt i Dublin, har meddelt at den internasjonale pris for medisinsk etikk er tildelt Pave Pius XII. Denne hedersbevisning er ment som en takk fra hele verdens katolske leger for Pavens mange erklæringer til den medisinske etikk «som gir en beundringsverdig sammenfatning av de lover som gjelder for legenes yrkesetikk.»

Kardinal Newman-frimerke utgitt.

I anledning 100-års jubileet for opprettelsen av Det katolske universitet i Dublin har postvesenet i Eire sendt ut et jubileumsmerke med kardinal John Henry Newmans bilde. Kardinal Newman var universitetets første rektor. Bildet på frimerket av kardinalen er en gjengivelse av den byste av ham som står i universitetskirken i Dublin.

ENGLAND

Kongehuset støtter gjenreisning av katolsk katedral.

Dronning Elisabeth II, hertugen av Edinburgh og enke-dronningen har gitt et større beløp til gjenreisningen av St. Georgs-katedralen i bispedømmet Southwark som omfatter den sydlige del av London. Katedralen ble sterkt skadet under krigen. Biskopen av Southwark, dr. Cowderoy, har gitt uttrykk for stor glede over de verdifulle gaver. Det er første gang siden England brøt med Rom at det engelske kongehus har gitt støtte til en katolsk institusjon.

Den sekshundrede student med sent prestekall vigslet i Plymouth.

i England finnes det et eget teologisk seminar til presteutdannelse av menn med sene kall. Nylig ble den sekshundrede student i dette seminar presteviet av biskop Francis Grimshaw i katedralen i Plymouth. Den nyvigsete prest er en av de 16 kandidater som i 1946 ble opptatt ved seminaret. Alle hadde gjort tjeneste i hær, marine og flyvåpen fra 5 til 6 år helt til krigens slutt. Etter denne tjeneste tok de fatt på presteutdannelsen.

Kardinal Mindszenty's skjebne dramatisert.

Kardinal Mindszenty's skjebne er blitt dramatisert av Bridget Boland og stykket har hatt urpremiere på Globe Theatre i London. Interessen for stykket er så stor blant publikum at det nå har gått 6 uker for fulle hus.

FRANKRIKE

Innvielsen av basilikaen i Lisieux.

Den hellige Theresa av Jesusbarnets basilika ble innviet den 11. juli i Lisieux med deltagelse av over hundre kardinaler, erkebiskoper og biskoper og nærmere 100 000 troende som var kommet til Lourdes fra alle deler av verden. Erkebiskopen av Paris, kardinal Maurice Feltin, frembrakte som pavelig legat det første messeoffer ved høyalteret i den nyinnviende basilika, mens samtidig et tyvetall prelater fra andre nasjoner leste messen ved basilikaens øvrige altere. Samtidig ble messen lest for freden i de om lag 2 000 kirker og kapperler rundt om i verden som er innviet til den hellige Theresa av Jesusbarnet.

Til innvielsen av basilikaen sendte Pave Pius XII et radiobudskap til Lourdes hvorav hitsettes:

«Sett ikke deres lit til makt, penger og intelligens og andre menneskelige egenskaper og materielle besittelser. Anerkjenn Gud som Herre over deres person, familie, samfunn og folk. Bare når man godtar hans bud om nestekjærligheten kan det skapes ro og fred. Vent ikke hjelp fra en rent materialistisk sivilisasjon. Da vil dere finne den virkelige trygghet som Gud gir dem som tjener ham.» Og Paven reiste det spørsmål om det moderne menneske som er så sterkt knuget av sine feil og så hemmet av en overdimensjonert selvbevissthet, overhodet er i stand til å virkeliggjøre det Gud krever av det. Det gir den hellige Therese svar på. Hun betegnet seg alltid som et svakt menneske som ikke var i stand til ved egen kraft å ta et skritt fremover uten å snuble. «Mens nasjonene og de sosiale klasser slåss om økonomiske og politiske mål, står Therese av Jesusbarnet med tomme hender. Hennes innsats gjaldt hverken formue, ære, innflytelse eller jordisk gods, bare Gud og hans kongerike.»

Det katolske kapell i Elysée-palasset skal gjenåpnes.

Frankrikes president René Coty har tatt initiativet til gjenåpning av det katolske kapell i Elysée-palasset som er den franske presidents offisielle residens. Coty har bedt erkebiskopen av Paris, kardinal Maurice Feltin, om å utnevne en kapellan for dette kapell. Siden 1946 har kapellet vært brukt som kontor. Også kapellet i presidentens sommerresidens Rambouillet vil bli fornyet.

Fransk assumpsjonistpater løslatt etter 9 års fangenskap i Sovjetunionen.

En fransk assumpsjonistpater, Judicael Nicholas, er blitt løslatt etter å ha sittet 9 år i sovjet-russisk fangenskap. Han ble arrestert i 1945 etter at den røde armé hadde gjenerobret Odessa. Der hadde han forsøkt å få nytt liv i en av de tre katolske menigheter som var blitt oppløst av kommunistene i 1938 til tross for at de hadde så mange medlemmer at de ifølge Sovjetunionens lovgivning hadde full rett til å virke. Påbudet om oppløsningen av menighetene og stengningen av deres kirker skjedde kort tid etter at Aleksej var gjort til ortodoks patriark av Moskva. Pater Nicholas ble dømt for «spionasje» — at anklagematerialet var forfalsket fra først til sist er det vel unødvendig vå fremheve — til 8 års tvangsarbeide. Han ble løslatt fra en konsentrasjonsleir i det nordlige Russland, men ble tvunget til å tilbringe et år i en «flyktingeleir» i tillegg til de 8 år han hadde «sonet».

Pater Nicholas er fransk av fødsel. Han antok den bysantiske ritus etter sin ordinasjon og ble en anerkjent autoritet i saker vedrørende denne ritus. Før han tok av sted til Russland hadde han undervist ved en høyskole i Romania i tyve år. Han er en fremragende kunstner, og tjente til sitt opphold i konsentrasjonsleiren ved å male miniatyrer.

GUATEMALA

Erkebiskopen av Guatemala City om situasjonen etter borgerkrigen.

Erkebiskopen av Guatemala City, mgr. Rossell, sendte etter at kommunistene var berøvet makten i Guatemala, ut et hyrdebrev, hvor det bl. a. heter:

« . . . Dere har ikke fordrevet kommunistene fra Guatemala for å bestride arbeidernes rettigheter, for å berøve dem den naturlige rett de har til det land de dyrker, for å hindre dem i å nå rettferdige sosiale mål . . . Vi gjentar at årsaken til kommunismen i Guatemala er den ideologi som ble fremmet av liberalerne som hindret utviklingen frem til sosial rettferdighet og som undergravet folkets samvittighet ved å sette rikdom og makt over alle andre verdier. Det liberale parti forsøkte ytterligere å rive Gud ut av folkets hjerte. Krusifikset ble fjernet fra rettssalene. Guds navn ble undertrykket i skolene. Frukten av denne sekularisme som ble drevet i mer enn et halvt århundre, ble de uavbrudte diktaturer med deres sosiale urettferdighet som gjorde folket til et bytte for den kommunistiske propaganda.»

Erkebiskopen minner om at hans tidligere advarsler mot den kommunistiske fare ble overhørt. Først når man fikk føle kommunismens terror og brutalitet våkent man opp til virkeligheten. Kommunismen ga Guatemala «øyeblikker av angst og kval man aldri tidligere hadde kunne forestille seg, lidelser man aldri tidligere hadde opplevet, et grusomt Golgata som brakte sorg til tusener av hjem, fordi folk begikk den forbyttede ikke å ville forråde sitt land til den internasjonale kommunisme.»

«Gjentatte ganger dro vi i hyrdebrev, prekenes og taler til felts mot kommunismens avkristning av landet. Noe av dette

ble utlagt som falsk alarm. I dag er fengslingen, torturen og myrderiene av hundrevis av arbeidere og bønder . . . uigjendrivelige bevis på at kommunismen i Guatemala søkte å vinne fram etter sovjetiske metoder: ved blod, fengsel og død.»

Erkebiskopen peker på tre midler som vil kunne hindre gjentagelser av den tragedie landet nå har opplevet. For det første må folket gjøre slutt på den sosiale urettferdighet som var liberalismens frukt. For det annet må arbeidere og bønder komme i besittelse av de sosiale goder som er nevnt i de pavelige ensykliker: rettferdige lønninger, rettferdige arbeidsvilkår og anledning til å eie jord og hus. *For det tredje må folket gi avkall på å ta hevn.* Den øverste dommer over levende og døde vil straffe de skyldige; folket må gå inn for å gjenreise enheten i landet på grunnlag av et positivt program.

INDOCHINA

Karmelitt-nonnene i Hanoi.

Karmelitt-nonnene i Hanoi hvis kommunitet den hellige Therese av Lisieux en gang håpet å kunne slutte seg til, er nå på vei hjem til Frankrike, da de ikke ville kunne leve sitt liv som karmelitter under et kommunistisk styre. *Patrick O'Connor* som er NCWC-byråets korrespondent i Det fjerne østen, skildrer i en melding hvordan de gråt, da de forlot sitt kloster. «Dette er vår Langfredag,» uttalte priorinnen, moder *Theresa* av Det hellige hjerte. Hun kom fra Frank-

rike til Indochina sammen med sine foreldre da hun var 18 år gammel og ble karmelittnonne i 1902. Hun hadde håpet å få dø i Indochina. Kommuniteten som har måttet forlate landet, tellet 13 nonner, 7 europeiske og 6 vietnamsiske. Novisene hadde allerede reist til Frankrike. Nonnene kommer til å bli opptatt i et Karmel-kloster i Vendée som har plass til dem. «Vi vil fortsette å være Karmel av Hanoi, også som flykninger,» uttalte priorinnen, før hun forlot Hanoi.

Karmel av Det hellige hjerte i Hanoi ble grunnlagt i 1895 fra Saigon hvis karmelkloster var grunnlagt fra Lisieux i 1871 og dermed ble det første Karmelkloster i Det fjerne østen. I 1895 var den hellige Therese 22 år gammel. Avskrifter av dikt hun skrev ble vedlagt brev fra Lisieux til Saigon og Hanoi, og kommuniteten i Hanoi skrev tilbake at Therese var hjertelig velkommen dit. Den hellige Therese var på det tidspunkt allerede merket av sin sykdom, men hun ønsket inderlig å kunne etterkomme innbydelsen. Hun gjorde en novene til den salige *Théophane Venard*, en av martyrene til misjonen i Hanoi, med bønn om å bli helbredet slik at hun kunne bli i stand til å reise. Men mot slutten av novenen ble hun sykere, og tok dette som et tegn på at hun ikke skulle forlate Lisieux. Da hun lå på sitt dødsleie sa hun: «Etter min død vil jeg skynde meg til Karmelklostret i Hanoi.» Disse ord er risset inn i sokkelen til statuen av den hellige Therese som er reist ved inngangen til klostret i Hanoi.

Det finnes syv Karmel-klostre i Indochina: fire i Vietnam, et i Kambodsje og to i Thailand. To av klostrene i Vietnam,

STAVANGER		
TH. FORSELL Malermester Stavanger	Blomster fra VÅLAND GARTNERI Stavanger	Alt for kirkegårder TH. VAALAND , kirkegårdsforretning Korsgt 46 - Stavanger
F. OHM Snekkerforretning Dører - Vinduer - Trapper Stavanger	MOES AKTIETRYKKERI STAVANGER	STAVANGER PLISSEFORRETNING Kjoler Bluser Undertøy

HAMAR

O. FUGLSETH HANDELSGARTNERI OG BLOMSTERFORRETNING Hamar — Tlf. 23 079 - 23 370	Kolonial fra 1876 G. JENSEN INNEH.: JØRGEN S. JENSEN Selvbetjening fra 1952	HAMAR PAPIR OG MUSIKKHANDEL Musikkinstrumenter Noter - Plater
JOHS. LIE Kjøttforretning Hamar — Tlf. 23 086 - 23 680	BRØDR. <i>Westgaard</i> TLF. 23945 HAMAR Inneh.: Fr. Westgaard	A. JOHANSEN Maskiner - Jernvarer Kjøkkentøy - Bygningsartikler Stortorvet HAMAR
CHR. PLATOU MURSTAD Hamar Tlf. 21 015	J. H. STRANDE Kjøttforretning Hamar Tlf. 23 169	HEDMARK MEIERI HAMAR
Støkken ^s Bokhandel ^{A/s} Hamar Tlf. 23 021 - 23 856	VESTBYEN KOLONIAL Kr. Johansen Tlf. 1339 - 1362 Hamar	ØSTREM & OLSEN Strandgt. - Hamar

nemlig klostrene i Thank Hoa og Buichu er nå under kommunistisk herredømme. Nonnene ble i tide evakuert og er nå på vei til Frankrike.

ITALIA

Industriarbeider presteviet.

Den tidligere hjelpearbeider, pater *Mario Meda*, kunne nylig i Pave Pius XI's fødeby Deso feire sin primismesse i nærvær av et stort antall tidligere arbeidskamerater. Pater Meda var ansatt som hjelpearbeider i motorsykkelfabrikken Bianchi, da han fikk kall til å bli prest. De pengemidler han trengte til sine studier, stillet bedriften generøst til hans disposisjon.

Lourdes ga kommunistene troen tilbake.

Den kommunistiske partiavdeling i Sesto San Giovanni i Italia kom for ikke lenge siden på den lyse idé å organisere en utflukt til Lourdes for på stedet å overbevise partifellene personlig om overtroen omkring grotten ved Massabielle. Men det skulle de visst ikke ha gjort. For resultatet av denne «opplysnings»-utflukt ble den stikk motsatte av det som var

tilsiktet. De ledsagende partifunksjonærer fikk en meget pinlig opplevelse. Deltagerne i utflukten ble nemlig så overveldet av det de fikk oppleve at de andektig knelte ned foran Vår Frue av Lourdes-statuen og vendte tilbake til troen.

JAPAN

Større pengegave fra Japans keiser til katolske institusjoner.

Keiser *Hirohito* har gitt større pengebidrag til dominikanerinnenenes, søstre av Den gode hyrdes og De fattige skolebrødres institusjoner til fremme av deres arbeide med oppdragelse og undervisning av hjemløse barn. Samtidig lot keiseren overbringe sin personlige takk til disse ordeners foresatte.

SOVJETUNIONEN

Messer leses hemmelig i slaveleirene i Sibir.

Pater *Frederick Wilcock*, S.J., som leder *Russian Center* ved det katolske Fordham-universitetet i New York, har kunnet bringe nyheter fra slaveleire i Sibir, gående ut på at

TRONDHEIM		Vi møtes på <i>Kranes konditori</i> Tromsø	
ERLING NIELSEN Lege og sykerekvisita O. Trygvassonsgt. 15 - Trondheim	Et ord er nok ... KVALITET <i>Johan O. Helgesen</i>		MURMESTER BERNT IVERSEN Kongensgt. 66 - Tlf. 25522 Trondheim
Lykkekaffe - Lykkete I. K. Lykke A/S Trondheim	INGV. ALSTAD Fisk - Sild Ilevollen 32 - Tlf. 20291 Trondheim		INGMAR KVAM'S Begravelsesbyrå Trondheim
<i>Djønne & Co</i>	KVALITETSVARER HOS KVALITETS FIRMAER		K. LUND A/S Rørleggerforretning - Rørhandel Trondheim Etablert 1874
 A. Dahl & Co. TRONDHEIM	A/S TRONDHEIMS MARGARINFABRIKK Munkegaten 5 - Trondheim Leverandør til St. Elisabeths Hospital		
M. OSNES A/S Frukt og Grønnsaker Telefon 23580	Norske Meieriers Salgssentral OST — SMØR Trondheim, Oslo, Bergen, Stavanger		
C. SARHEIM & CO. Trondheim Vi leverer alt i papir	BØNDERNES SALGSLAG Munkegt. - Trondheim Leverandør til St. Elisabeths Hospital		

messen blir lest hemmelig. Pater Wilcock understreket samtidig at det er overmåte viktig å utdanne prester til å feire messeofferet etter den østlige ritus.

JUGOSLAVIA

Memorandum fra 143 kroatisk katolske prester til De forente staters kongress.

«Det kroatisk folks lidelser har nådd sitt høydepunkt,» heter det i et memorandum som ble offentliggjort i München den 4. juli, og som 143 kroatisk katolske prester har oversendt De forente staters kongress og regjeringene til de frie stormakter. I dette memorandum slås følgende fast:

«Åtte år etter avslutningen av den 2. verdenskrig er tusener og atter tusener av ikke-kommunister utsatt for den uverdige behandling i tyve kolossale konsentrasjonsleire i Jugoslavia. Metropolitene av Kroatia, kardinal *Stepinac* som ble dømt til 16 års fengsel fordi han ikke er kommunist, lever under husarrest på sitt fødested. Biskopen av Mostar, mgr. *Peter Cule*, er sammen med 200 katolske geistlige kastet i fengsel og med dem geistlige som hører til den kroatisk ortodokse kirke og det muhammedanske trossamfunn. Overhodet for det kroatisk, muhammedanske samfunn, den kroatisk ortodokse biskop *Hermogenes*, den evangelisk-lutherske biskop i Kroatia, dr. *Philipp Popp* og de katolske biskoper dr. *Josip Carevic* og dr. *Janko Simrak* er alle avlivet av jugoslavisk kommunister, mens biskopen av Banja Luka, mgr.

Joseph Garic er død i landflyktighet og erkebiskopen av Sarajevo, *Ivan E. Saric*, er tvunget til å leve i landflyktighet.»

«Borba» tar rev i seilene.

De jugoslavisk kommunisters ledende avis *Borba* strøk i midten av juni linjen «Organ for det kommunistiske parti i Jugoslavia» i sin tittel og erstattet den med «Organ for arbeidernes sosialistiske liga». Samtidig sendte *Edward Kardelj* et brev til redaktøren hvor han ble anmodet om for fremtiden ikke å bruke ordene «kommunisme» og «proletarisk». I stedet skulle ordene sosialisme, sosialistisk og marxistisk tas i bruk. Kardelj ga uttrykk for håp om at denne forandring måtte bidra til at avisens opplag ville stige, da den ellers ville bli tvunget til å nedlegge redaksjonene i Zagreb og Ljubljana. Skylden for avisens lille opplag la han på «en stille bojkott», organisert av reaksjonære krefter, særlig av de katolske biskoper. Men også partimedlemmene hadde vist liten interesse for avisen.

For tiden utkommer *Borba* i Beograd, Zagreb og Ljubljana. I Ljubljana trykkes avisen i det trykkeri kommunistene tok fra katolikkene i 1945. Opplaget i Slovenia er sunket fra 90 000 til 35 000 i dag, i Kroatia fra 80 000 til 25 000 i dag. Lokalavisenes opplag har steget tilsvarende. Også lokalavisene kontrolleres av kommunistene, men det fremgår ikke så tydelig for leserne. Nå håper man at navnebyttet i *Borba* vil redde avisen.

ARENDALE		
THS. LØVOLD Grunnl. 1886 - Tlf. 1173, 1495 Maling - Tau - Duk - Koster og børster - Skipsrekvisita - Malerverer Engros og en detail		DAGNY Hjørnet Torvet—Torvgt. Broderier - Leketøy. Godt utvalg.
<i>Joachim Larsen</i> Manufaktur og Utstyrforretning Tlf. 1081 - Etabl. 1872		GARANTI SKOMAGASIN Tlf. 1482 Arendal
Adel Ellefsen Aut. Installasjonsforretning Tlf. 1756 - Arendal - Tlf. 1756		
ARGUS MARGARINFABRIKK Arendal - Tlf. 2010 MORS MARGARIN - utmerket til smørbrød og all slags matlagning.	ORIENT Tobakk - Røkesaker Sjokolade - Frukt	H. C. HANSEN & SØNN Arendal Brød og kaker
ALF TALLAKSEN Arendal Alt i herreklær	PEDERSEN & CO. Fiskebryggen Arendal	BYGGMESTER HANS NILSEN Nessel 362 Arendal

BERGEN

BIRGER MICHELSEN MALERMESTER FOSSWINKELSGATE 20 Maler prestegården i Bergen Tlf. 12 443 — 97 269	ERLING KRAGE A/S PRYD- OG BRUKSKUNST Bergen Telefon central 14 110 Telegramadresse: «Kjell»
Manufakturvarer sengeutstyr SVERRE W. MONSEN BERGEN	Sølv for alle anledninger <i>Theodor Olsens Efff.</i> JUVELER SMÅSTRANDCT 4 Bergen

OSLO

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRÅ

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46
Privat 41 64 78 - 69 43 72

NORENBERG & CO. A.S

— Margarinfabrikk —

OSLO

Leverandør av den bekjente
«NOCO» margarin

VI LEVERER:

Frigidaire
REG. VAREMERKE

KJØLESKAP OG KJØLEANLEGG

Innhent tilbud

LEHMKUHL

N. VOLLGATE 3, OSLO

TEKNISK HUSHJELP A/S

Citypassasjen, Oslo
Tlf. 33 51 00

Elektriske artikler og
installasjoner

1/5 Norsk Frø

Oslo - Stavanger - Bergen - Trondheim

Røntgen- og elektromedisinske apparater

PROTON

Martin Olsen

Overrettsadvokat

Stortingsgt. 4 - Telf. 41 67 39
OSLO

All slags
forsikring

ANTH. B NILSEN & CO'S
ASSURANCE BUREAU A/S

Rådhusgaten 27, Oslo. Telefon 41 01 10.

Spesialforretning i
RUSTFRITT STÅL
for sykehusene

KNUT JUUL CHRISTIANSEN

Stortingsplass 7 II
Tlf. 33 36 24 - Oslo
Tlgr.adr.: RUSTFRIKNUT

MICHAEL BERG

Autorisert installatør

Theresegt. 26, Oslo
Telefon 60 24 05

OLE KRISTIANSEN

Snektermester

Heimdalsgt. 34 - Oslo.
Tlf. 68 13 58 - Etablert 1894

Spesialitet:
Møbler og innredningsarbeider

WISBECH
ARTISERELSKAP

Majorstua - Oslo

MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER

Allslags snekkerarbeid utføres

REIDAR MYRVOLD

Gladsv. 23, Grefsen
Tlf. 37 57 68

Kjøp
Skotøi

A-S SKOTØIMAGASINT
SOLID
GRENSEN 5/7

SØREN HANSEN
Kolonialforretning

Langes gate 6 - Oslo
Telefon 33 77 34

O.J.

ODDVAR J. LØDENG
MURMESTER & ENTREPRENØR

JOHAN OLSEN & SØNNER
Murmester & Entreprenørforretning

Etablert 1896

Kongensgate 17, Oslo
Telefon 42 99 90